

Семантичні єдності для позначення концепту «війна в Україні» (на матеріалі англійської, німецької та української мов)

Ірина Соколова

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри теорії та практики романо-германських мов,
Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка;
(40002, Сумська обл., м. Суми, вул. Роменська 87);
e-mail: sokolova090814@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0001-5190-5254>*

Війна в Україні, так само як і будь-які інші історичні події, є поштовхом для створення певних семантичних єдностей для позначення нових явищ. Широка медійна репрезентація подій в Україні у засобах масової комунікації як всередині країни, так і за кордоном, вимагає особливо обережного ставлення до термінології війни задля унеможливлення некоректних тлумачень подій та явищ. Саме тому важливо не тільки конкретизувати україномовну термінологію для позначення явищ війни, але й порівняти її з наявними термінами в інших мовах.

Метою цієї статті є аналіз тенденцій утворення та використання семантичних єдностей для позначення концепту «війна в Україні» на матеріалі наукових та науково-популярних статей, опублікованих в україно-, англо- та німецькомовних джерелах протягом 2022-2024 років.

Відслідкувати та проаналізувати процеси утворення та використання семантичних єдностей для позначення концепту «війна в Україні» є актуальним з точки зору лінгво-семантичних досліджень, оскільки ці процеси забезпечують наукові засади «термінотворчої роботи», яка спрямована на створення нових українських термінів-відповідників для іншомовних термінів.

Хоча журналістика має базуватись на принципах об'єктивності і нейтральності, ми вважаємо, що міжнародні журналісти не повинні і не мають залишатись нейтральними в оцінці сучасних подій в Україні. Найбільш політично коректними з точки зору юридичної оцінки ситуації в Україні є, на нашу думку, семантичні єдності з конотативним компонентом негативної оцінки які широко вживаються в англомовних джерелах масової комунікації.

Загарбницька війна Росії проти України стала поштовхом для створення та використання певних семантичних єдностей, які містять в собі негативну оціночну конотацію, використовуються в певних контекстах і відбивають різко негативне ставлення світової спільноти до агресивних дій країни-загарбника.

Ключові слова: термінологічна робота, термінологія війни, негативна оцінка, концепт «війна», оціночна конотація.

Війна в Україні, так само як і будь-які інші історичні події, є поштовхом для створення певних семантичних єдностей для позначення нових явищ. Широка медійна репрезентація подій в Україні у засобах масової комунікації як всередині країни, так і за кордоном, вимагає особливо обережного ставлення до термінології війни задля унеможливлення некоректних тлумачень подій та явищ. Саме тому важливо не тільки конкретизувати україномовну термінологію для позначення явищ війни, але й порівняти її з наявними термінами в інших мовах.

Метою цієї статті є аналіз тенденцій утворення та використання семантичних єдностей для позначення концепту «війна в Україні» на матеріалі наукових та науково-популярних статей, опублікованих в україно-, англо- та німецькомовних джерелах протягом 2022–2024 років.

Меті дослідження підкоряються такі **завдання:**

-проаналізувати основні підходи до вивчення семантичних єдностей для позначення концепту «війна»;

-визначити специфіку семантичних одиниць, що позначають війну в Україні;

-проаналізувати контексти використання семантичних одиниць, що позначають війну.

Поняття «семантична єдність» було залучене нами з області обробки природної мови. Воно вказує на те, що певні слова або фрази можуть бути узгоджені за змістом або темою в межах конкретного контексту. Ефективне використання семантичних єдностей допомагає зрозуміти сутність тексту або висловлювання, полегшуючи процес обробки та інтерпретації мовлення. Семантичні єдності відзначаються своєю роллю в поясненні ідіоматичних виразів та лінгвістичних конструкцій, які є ключовими у розумінні складнощів людської комунікації [4, с. 310].

З метою вивчення семантичних єдностей використовуються різноманітні методики, спрямовані на аналіз та інтерпретацію мовних

явищ. Методології, висвітлені в останніх дослідженнях, демонструють широкий спектр підходів з когнітивної лінгвістики, корпусної лінгвістики до семіотичного аналізу. В процесі нашого дослідження були використані: зіставно-типологічний метод – для дослідження корпусу текстів та виявлення закономірностей функціонування семантичних єдностей, метод порівняльного аналізу, метод компонентного аналізу та метод семантичного аналізу. Дослідження проводилось на міждисциплінарному рівні, що є доцільним з точки зору його ефективності.

Дослідження у сфері обробки природної мови (Natural Language Processing) є невід'ємною частиною розробок штучного інтелекту. Так, наприклад, дослідження деяких вчених (Дж.Алварано, К.Веласко, А.Салгадо) підтверджує гіпотезу про те, що певні слова або фрази можуть бути узгоджені за змістом або темою в межах конкретного контексту [9, с. 1590]. Ефективне використання семантичних одиниць допомагає зрозуміти сутність тексту або висловлювання, полегшуючи процес обробки та інтерпретації тексту або мовлення. Ці висновки узгоджуються з гіпотезою втіленої лексики та гіпотезою семантичного кодування гіпотезою втіленої лексики та гіпотезою семантичного кодування, підкреслюючи здатність мови фіксувати та відображати емоційні та перцептивні тонкощі крос-модальних відповідей у вигляді мереж, а також відкриваючи можливості для подальших досліджень сприйняття [9, с. 1590].

Дослідженню військової термінології присвячена низка робіт, серед яких статті Н. Акульшиної, Т. Вільчинської, В. Іващенко, Д. Іващенко, А. Гайс, Г. Бевзо та інші. Хоча цей напрямок досліджень є доволі плідним на цьому етапі, залишаються недостатньо дослідженими певні явища, пов'язані із утворенням нових семантичних єдностей для позначення явищ війни.

Згідно з документом «Основними положеннями Міністерства оборони України : Адміністративна діяльність. Лінгвістичне забезпечення військ (сил)», «військово-термінологічна діяльність включає термінотворчу, нормотворчу, термінографічну й лексикографічну роботу» [6, с. 11].

Відслідкувати та проаналізувати процеси утворення та використання семантичних єдностей для позначення концепту «війна в Україні» є **актуальним** з точки зору лінгво-семантичних досліджень, оскільки ці процеси забезпечують наукові засади «термінотворчої роботи», яка спрямована на створення нових українських термінів-відповідників для іношомовних термінів.

Термінотворча робота доповнюється нормотворчою роботою, головні зусилля якої зосереджуються на «встановленні однозначної

відповідності лексичного значення терміна позначеному ним поняттю, дотриманні принципів системності, раціональної стислості, верифікаційності, словотворчої (дериваційної) здатності, мовної правильності, цілісності терміносистеми» [6, с. 12]. «У разі міжмовного впорядкування термінологій (гармонізації) – проводиться системне зіставлення та корегування змісту і форми військових терміносистем різних мов на основі зведеної системи понять, що доповнюється відповідними національними поняттями, термінами та дефініціями з метою встановлення точної відповідності між ними» [6, с. 12], що є одним із основних завдань лінгво-семантичних студій на даному етапі розвитку україномовної військової термінології.

Термінографічна робота полягає у створенні двомовних і багатомовних військово-спеціальних термінологічних словників і глосаріїв. Загальний алгоритм термінографічної роботи включає: а) аналіз спеціальної лексики видів збройних сил, родів військ, служб, військово-облікових спеціальностей; б) відбирання термінів і термінологічних понять зі складу військової лексики, виокремлення їх від професіоналізмів і жаргонізмів; в) систематизація понять відповідної предметної галузі, побудова типологічної схеми понять; г) створення або уточнення визначень (дефініцій); д) аналіз військових терміносистем з метою виявлення недоліків і невдалих варіантів термінів та/або дефініцій; е) оформлення військових терміносистем у вигляді термінологічних словників і глосаріїв [6, с. 12].

Як зазначає Н.Акульшина, одним із етапів алгоритму дослідження рівня військового / воєнного дискурсу може бути дослідження факторів розширення військового когнітивного простору та оновлення військової термінології мов, особливості формального та неформального військового дискурсу певної мови [1, с. 14].

В.Іващенко і Д.Іващенко розрізняють «воєнну термінологію» та «термінологію війни», наголошуючи, що друге поняття охоплює як воєнну, так і термінологію інших сфер діяльності, яка використовується під час війни [10, с. 48]. Вони визначають військову термінологію як «сукупність термінів (слів і словосполучень) на позначення загальновійськових і спеціальних понять, що стосуються військової справи, військової науки, військової техніки (військово-технічні терміни), військового законодавства, військової політики (військово-політичні терміни), військової дипломатії (військово-дипломатичні терміни) тощо» [10, с. 48].

За визначенням «Військового стандарту Міністерства оборони України» військовий термін – це слово, словосполучення або скорочення, що позначає предмет, явище, процес у сфері діяльності військ (сил) за ознаками номінативності, репрезентативності, однозначності, унормованості та семантикостилістичної нейтральності [6, с. 11].

Військові терміни об'єднуються у військові терміносистеми – сукупності військових термінів і визначень, що пов'язані між собою логіко-семантичними зв'язками.

Живання термінів у сучасних умовах більше не є прерогативою спеціалістів у тій чи іншій галузі: вони часто використовуються як у мові масової комунікації, так і в повсякденному мовленні. Розповсюдження термінології неминуче впливає на термінологічну суть спеціальної одиниці і призводить до появи нових закономірностей функціонування термінів [2, с. 120].

Цей феномен також стосується і військової термінології, яка регулярно використовується у різноманітних контекстах і перебуває у стані інтенсивного розвитку за умов сучасного технічного прогресу [2, с. 121]. Так, наприклад, дослідження Т.Вільчинської ставить на меті з'ясувати специфіку вербалізації концепту «війна» в українському газетному тексті [3, с. 110]. Г. Бевзо із співавторами досліджують структурно-семантичних особливостей англійської військової термінології при її використанні в контекстах різних засобів масової інформації, у тому числі далеких від військової тематики [2, с. 121].

Задля об'єктивності цього дослідження є необхідним проаналізувати особливості тлумачення терміну «війна». Як стверджує німецька дослідниця А.Гайс, термін «війна» належить до спірних термінів (*umkämpften Begriffen*), зазначаючи що громадських науках рідко вдається дійти згоди щодо універсального визначення термінів; плюралістичні інтерпретації та різні концептуалізації соціальних явищ, які піддаються історичним змінам, є правилом», зазначає науковець [11, с. 10]. Співісність терміну «війна», в першу чергу, спричинена політизованістю тлумачення конфліктних ситуацій, що зумовлює некоректні розстановку акцентів. Зазвичай політизоване тлумачення воєнної термінології покликане легітимізувати воєнні дії з боку тієї чи іншої сторони конфлікту.

У зв'язку з цим, потрібно чітко визначити не тільки поняття «війна» та «збройний конфлікт», але й також усвідомлювати оцінювальні конотації у новоутворених семантичних єдностях, що позначають війну. Так, наприклад, у ході так званих югославських війн 1991–2001 років та війни в Іраку 2003–2011 років широкого вжитку отримали новостворені семантичні одиниці «війна проти тероризму» та «нова війна» («*Krieg gegen den Terrorismus*», «*neuer Krieg*») [11, с. 11]. Так само і в ході війни в Україні з'явилися новоутворення для позначення концепту «війна», які мають специфічні конотації в залежності від контексту використання.

Одне з найбільш розгорнутих визначень терміну «війна» у вітчизняній науці було надано С.Сірим: «Війна – це соціально-політичне явище, що являє собою найбільш гостру форму

розв'язання суспільно-політичних, економічних, ідеологічних, національних, релігійних, територіальних та ін. протиріч між державами, народами, націями, класами і соціальними групами засобами збройного насильства» [8, с. 126]. Таким чином, можна визначати війну «як соціально-політичне явище, пов'язане з докорінною зміною характеру відносин між державами, народами, націями, класами і соціальними групами та переходом протиборчих сторін від застосування ненасильницьких форм і способів боротьби до прямого застосування зброї та інших насильницьких засобів для вирішення певних суспільно-політичних, економічних, ідеологічних, а також національних, релігійних, територіальних та інших протиріч» [8, с. 126].

В широкому розумінні воєнний конфлікт є гострою формою зіткнення сторін щодо розв'язання суттєвих протиріч в процесі соціальної взаємодії із застосуванням збройної сили [8, с. 128]. Закон України «Про національну безпеку України» визначає «воєнний конфлікт» як форму розв'язання міждержавних або внутрішньодержавних суперечностей із двостороннім застосуванням воєнної сили; основними видами воєнного конфлікту є війна та збройний конфлікт [5].

Термін «війна» часто використовується як неправовий аналог терміну «збройний конфлікт» (хоча поняття «збройний конфлікт» є ширше за обсягом, ніж поняття «війна») широко використовується в дискурсі масової комунікації [7, с. 123, 138].

Як зазначають В.Іващенко і Д.Іващенко, існує проблема невідповідності концептів для позначення російської агресії проти України в українському та міжнародному законодавствах. Концепт «*armed aggression of the Russian Federation against Ukraine*» в юридичних документах міжнародних організацій корелює з концептом «*Russian aggression in Ukraine*» – «російська агресія в Україні» [10, с. 50].

За класичним міжнародним правом «війна» вимагає наявності цілого ряду міжнародно-правових критеріїв: вона має бути проголошена, наслідком чого зазвичай є розрив дипломатичних відносин і припинення дії двосторонніх міжнародних договорів поміж воюючими [7, с. 138]. Але протягом останніх десятиліть, після заборони застосування сили і погрози силою у ст. 2 (4) Статуту ООН, держави воюють без проголошення війни і навіть зберігаючи дипломатичні й договірні відносини. Жодна країна не хоче проголошувати війну, одразу на весь світ заявляючи, що вона агресор і нести за це міжнародно-правову відповідальність.

Навіть тоді, коли держава захищається від вторгнення, вона часто навіть не визнає стану війни поміж нею і агресором. Безумовно, наслідком цього стало закріплення у статуті Женевської конференції терміну «збройний конфлікт» і поступовий відхід від застосування терміну «війна» у документах міжнародного гуманітарного права, залишивши

його *jus ad bellum* «збройний конфлікт має місце кожен раз, коли держави застосовують силу чи коли відбувається тривалий збройний конфлікт між урядовими силами і організованими збройними групами або між такими групами всередині однієї держави» визначення стану війни, кола ворогуючих і переможців усе більше ускладняється в сучасних умовах «глобальної війни з тероризмом» і різного роду «інформаційних воєн», що супроводжують збройну боротьбу [7, с. 138].

Отже, з юридичної точки зору, трагічні події, які розпочалися 24 лютого 2022 року в Україні, правомірно називати «збройний конфлікт» («armed conflict» (англ.), «bewaffneter Konflikt» (нім.)).

З початку широкомасштабного вторгнення міжнародних журналістів спіткала проблема коректної номінації подій в Україні. Зазвичай, деякі англійські джерела інформації у перші дні війни використовували термін «*conflict in Ukraine*» або «*Russia-Ukraine conflict*», що семантично не відповідало реальності, оскільки поняття «конфлікт», без визначення його сутності, можна тлумачити вузько, роблячи акцент на локальності проблеми. До того ж, перша з названих семантичних єдностей взагалі не визначає країну-агресора, яка є винуватцем конфлікту.

Після більше ніж двох років повномасштабної агресії з боку Росії в Україні спектр маркування подій, пов'язаних з війною, розширився і набув оціночного компоненту. Найбільш нейтральними з досліджених нами визначень подій в Україні є семантичні єдності «*Russian – Ukrainian war (Russo-Ukrainian war)*» та «*Russia's war in Ukraine*» (в німецьких джерелах – «*Russisch-ukrainischer Krieg*»). Семантичні єдності «*Russia's war in Ukraine*» вже містить певну смислову конотацію визначення агресора. До неї додаються такі єдності, як «*Russia's aggression against Ukraine*», «*Russia's military aggression against Ukraine*», «*Russia's invasion of Ukraine*» («*russischer Angriffskrieg*», «*russischer Invasion in der Ukraine*»), які, на нашу думку, відповідають історичній реальності цього воєнного конфлікту.

Семантичні єдності, які часто зустрічаються в німецькомовних джерелах масової інформації («*der Ukraine-Krieg*, «*bewaffneter Konflikt*») також мають нейтральну конотацію і не повністю коректно відбивають ситуацію в Україні, оскільки не визначають ініціатора конфлікту. Вже більше оціночної конотації містять семантичні єдності «*Gewaltkonflikt in der Ukraine*», «*full-scale invasion (in Ukraine)*».

Цікавим з точки зору семантики є семантична єдність «the Putin's war» (*der Putin's Krieg*), яка, хоча й частково ідентифікує агресора, але не надає політично коректної ознаки ситуації, оскільки нівелює роль та місце держави Росія та російського народу в цьому воєнному конфлікті.

Найбільше семантичне навантаження несуть на собі такі семантичні єдності, як (*brutal*) *war of aggression*, *blatant violation of Ukraine's territorial integrity*, *the Russian unjustified and unprovoked military aggression against Ukraine*, *Russia's horrific actions against Ukraine*, *der völkerrechtswidrige Angriffskrieg auf die Ukraine*, *der Krieg gegen der Ukraine*. Як бачимо, різні джерела масової комунікації використовують широкий спектр оціночних прикметників з негативним забарвленням.

Хоча журналістика має базуватись на принципах об'єктивності і нейтральності, ми вважаємо, що міжнародні журналісти не повинні і не мають залишатись нейтральними в оцінці сучасних подій в Україні. Найбільш політично коректними з точки зору юридичної оцінки ситуації в Україні є, на нашу думку, семантичні єдності з конотативним компонентом негативної оцінки типу *violation of international law*, (*serious*) *breach of peremptory international law*, (*blatant*) *violations of international humanitarian law*, *crime of aggression*, *hostile nature of the occupation*, які широко вживаються в англійських джерелах масової комунікації.

У німецькомовних джерелах ми зустрічаємо семантичні єдності «*der völkerrechtswidrige Angriffskrieg auf die Ukraine*» – «агресивна війна проти України всупереч міжнародного права», яка мстить у собі різко негативну оцінку ситуації, що склалась в Україні.

Ці семантичні утворення відповідають семантичним єдностям з українських джерел, а саме: *повномасштабна війна*, *війна Росії проти України*, *насильницька війна*, *порушення прав людини*, *агресивні дії Російської Федерації* та інші. Вони коректно реалізують номінативну функцію і додають негативного компоненту до оцінки ситуації.

Таким чином, загарбницька війна Росії проти України стала поштовхом для створення та використання певних семантичних єдностей, які містять в собі негативну оціночну конотацію, використовуються в певних контекстах і відбивають різко негативне ставлення світової спільноти до агресивних дій країни-загарбника. У перспективі досліджень у цій сфері знаходиться аналіз подальшого становлення і розвитку семантичних єдностей періоду війни в Україні.

Список використаної літератури

1. Акульшина Н. Т. Алгоритм та методика дослідження військової термінології (на матеріалі української, перської та англійської мов) // *Studia Linguistica*. 2022. Вип. 21. С. 9–19. URL: https://studia-linguistica.knu.ua/wp-content/uploads/2023/02/Akulshyna_21.pdf (дата звернення 16.01.2025). doi: <https://doi.org/10.17721/StudLing2022.21.9-19>

2. Бевзо Г. А., Алієва А. Д., Поліщук О. С. Лексико-семантичні особливості англomовної військової термінології // Академічні студії. 2022. Серія «Гуманітарні науки». Вип. 1. С. 120–125. doi: <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2022.1.18>
3. Вільчинська Т. Концепт «війна»: особливості мовної об'єктивації у газетному тексті // Лінгвістичні студії. 2017. Випуск 34, С. 110–114.
4. Дуда О. І. Семантична єдність терміна як мовного знака (на матеріалі англійських термінів економічної галузі) // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». 2016. Серія : Філологічна. Вип. 60. С. 310–312. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2016_60_118 (дата звернення 16.01.2025).
5. Про національну безпеку України: закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII станом на 09.08.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення 16.01.2025).
6. Міністерство оборони України : Адміністративна діяльність. Лінгвістичне забезпечення військ (сил). Основні положення. 18 с. від 22.12.2018. URL: https://milstand.knu.ua/uploads/p_573_19168698.pdf (дата звернення 16.01.2025).
7. Сенаторова О. Права людини і збройні конфлікти: навч. посіб. Київ: ФОП Голембовська ОО, 2018. 208 с.
8. Сірий С. Сутність понять «локальна війна» і «воєнний конфлікт» та їх типологія // Політичний менеджмент. 2006. № 4. С. 124–134. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/9605/11-Sirui.pdf>
9. Alvarado J., Velasco C. and Salgado A. The organization of semantic associations between senses in language // Language and Cognition. 2024. Vol. 16. Issue 4. P. 1588–1617.
10. Ivashchenko V. and Ivashchenko D. Ukrainian military terminology in the conditions of armed aggression: legislative and media discourses // Terminology Science & Research / Terminologie : Science et Recherche. 2023. Vol. 26. P. 45–67. URL: <https://journal-eaft-aet.net/index.php/tsr/issue/archive> (дата звернення 16.01.2025).
11. Geis, A. Den Krieg überdenken: Kriegsbegriffe und Kriegstheorien in der Kontroverse. Baden-Baden: Nomos, 2006. URL: <https://sicherheitspolitik.bpb.de/de/m1/articles/violent-conflicts-and-war> (дата звернення 16.01.2025).

Надійшла до редакції 12 лютого 2025 р.

Прийнята до друку 15 березня 2025 р.

References

1. Akulshyna, N. T. (2022). Algorithm and Methodology for the Study of Military Terminology (based on the material of Ukrainian, Persian and English). *Studia Linguistica*, 21. 9–19. doi: <https://doi.org/10.17721/StudLing2022.21.9-19>. [In Ukrainian]
2. Bevzo, H., Alijeva A., Polischuk O. (2022). Lexico-Semantic Features of English Military Terminology. *Academic studies. Series "Humanities"*, 1, 120–125. doi: <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2022.1.18>. [In Ukrainian]
3. Vilchynska, T. (2017). The concept of “war”: features of linguistic objectification in a newspaper text. *Linguistic Studies*, 34, 110–114. [In Ukrainian]
4. Duda, O. I. (2016). Semantic unity of the term as a linguistic sign (on the material of English terms of the economic sphere). *Scientific Notes of the National University of Ostroh Academy. Series: Philological*, 60, 310–312. [In Ukrainian]
5. On the National Security of Ukraine: Law of Ukraine of 21.06.2018 No. 2469-VIII of 09.08.2024. Retrieved from URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>. [In Ukrainian]
6. Ministry of Defense of Ukraine: Administrative activities. Linguistic support of troops (forces). Basic provisions. 18 p. from 22.12.2018. Retrieved from URL: https://milstand.knu.ua/uploads/p_573_19168698.pdf (accessed January 16, 2025). [In Ukrainian]
7. Senatorova, O. (2018). *Human rights and armed conflicts: a study guide*. Kyiv: FOP Golembowska OO. [In Ukrainian]
8. Siryj, S. (2006). The essence of the concepts of “local guilt” and “military conflict” and their typology. *Political Management*. 4. 124–134. Retrieved from URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/9605/11-Sirui.pdf>. [In Ukrainian]
9. Alvarado J., Velasco C. and Salgado A. The organization of semantic associations between senses in language // Language and Cognition. 2024. Vol. 16. Issue 4. P. 1588–1617. [In English]
10. Ivashchenko V. and Ivashchenko D. Ukrainian military terminology in the conditions of armed aggression: legislative and media discourses // Terminology Science & Research / Terminologie : Science et Recherche. 2023. Vol. 26. P. 45–67. URL: <https://journal-eaft-aet.net/index.php/tsr/issue/archive> (дата звернення 16.01.2025). [In English]
11. Geis, A. Den Krieg überdenken: Kriegsbegriffe und Kriegstheorien in der Kontroverse. Baden-Baden: Nomos, 2006. URL: <https://sicherheitspolitik.bpb.de/de/m1/articles/violent-conflicts-and-war> (дата звернення 16.01.2025). [In German]

Submitted February 12, 2025.

Accepted March 15, 2025.

Iryna Sokolova, Candidate of Philology Science, Associate Professor, Chair of the Theory and Practice of Romano-Germanic Languages, Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko (40002, Sumy region, Sumy, vul. Romenska 87); e-mail: sokolova090814gmail.com; <https://orcid.org/0000-0001-5190-5254>

Semantic Unities for the Concept of «War in Ukraine» (based on English, German and Ukrainian Languages)

The war in Ukraine, just like any other historical event, is an impetus for the creation of certain semantic unities to denote new phenomena. The wide media representation of events in Ukraine in the mass media both at home and abroad requires a particularly careful attitude to the terminology of war to prevent

incorrect interpretations of events and phenomena. That is why it is important not only to specify the Ukrainian-language terminology for the phenomena of war, but also to compare it with the available terms in other languages.

The purpose of this article is to analyze the trends in the formation and use of semantic unities to denote the concept of «war in Ukraine» based on scientific and popular science articles published in Ukrainian, English, and German-language sources in 2022–2024.

Tracking and analyzing the processes of formation and use of semantic unities to denote the concept of «war in Ukraine» is relevant from the point of view of linguistic and semantic research, as these processes provide the scientific basis for «term creation work» aimed at creating new Ukrainian terms for foreign language terms.

While journalism should be based on the principles of objectivity and neutrality, we believe that international journalists should not and should not remain neutral in their assessment of current events in Ukraine. In our opinion, the most politically correct from the point of view of legal assessment of the situation in Ukraine are semantic unities with a connotative component of negative assessment that are widely used in English-language media.

Russia's war of aggression against Ukraine has given rise to the creation and use of certain semantic unities that contain negative evaluative connotations, are used in certain contexts and reflect the sharply negative attitude of the world community to the aggressive actions of the invading country.

Keywords: terminological work, terminology of war, negative evaluation, the concept of “war”, evaluative connotation.
